

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Kamperland

10/10/2019
jaargang 98

nr **02**

Op 5 september 1985 overlijdt oud-ouderling J. Verburg uit Kamperland, in de leeftijd van 78 jaar. Vanaf 1938 heeft hij de gemeente – eerst als afdeling van Kortgene – in het ambt gediend. In Kerkelijk Nieuws van 19 september 1985 wordt hij door de kerkenraad herdacht. Deze schrijft onder meer: 'Hij is in de rust mogen ingaan, die er overblijft voor het volk van God, om zijn Koning, Die hij door genade hier heeft

mogen dienen, in volmaaktheid eeuwig te loven en te prijzen. Vanaf de oprichting heeft de overledene onze gemeente met liefde mogen dienen, waarbij hij in veler hart en leven een geliefde plaats innam. Moge zijn nagedachtenis tot zegen zijn'. In hetzelfde nummer schrijft de kerkenraad van Kortgene: 'Wij gedenken al de ambtelijke arbeid, die hij ook in onze gemeente heeft mogen verrichten'.

Hulp besteld bij een Held

‘Toen’, wanneer is dat geweest? Toen de Heere tot David sprak door middel van de profeet Nathan, wat we lezen in 2 Samuël 7. Toen David hoorde dat hij geen huis voor de Heere mocht bouwen, maar wél dat de Heere hém een eeuwig en bestendig huis zou bouwen. Daar spreken de verzen 3 tot en met 5 ook van.

Toen hebt Gij in een gezicht gesproken van Uw heilige, en gezegd: Ik heb hulp besteld bij een held.

Psalm 89:20a

ds. A.P. Baaijens,
Aagtekerke

Deze verbondsbelofte aan David, die in Christus haar volkomen vervulling zou krijgen, was de enige hoop voor Ethan, de dichter van deze Psalm. Deze Psalm is waarschijnlijk gedicht in de tijd van Rehábeam, de koning van Juda. Ethan was een van de wijzen uit die tijd. Het rijk was gescheurd en Rehábeam met het tweestammenrijk van Juda had de Heere en Zijn wet verlaten. De Heere zond als een oordeel Sisak, de koning van Egypte, met een ontelbaar leger. Sisak nam de vaste steden van Juda in en had ook Jeruzalem omsingeld. Door de goede hand van de Heere vernietigde hij Jeruzalem en het huis Davids nog niet, maar beroofde wel de tempel en het huis des konings.

Zou de Heere een voleinding maken met het huis van David? Als het aan Ethan en het volk lag, was dat verdiend en was er geen enkele hoop. De Heere zou naar recht

een voleinding kunnen maken. Kent u iets van die beleving van Ethan?

De grote Davidszoon

Nu horen we Ethan zeggen: Heere, toen hebt Gij toch gesproken van Uw heilige? Uw heilige, daarmee wordt in de eerste plaats David bedoeld. Kon dat van David worden gezegd? Nee, dat was niet om iets in David, maar om de Heilige waar alles naar heenwees; de grote Davidszoon, Die komen zou. God had gesproken: ‘Ik heb hulp besteld’. Hulp, verlossing, redding. ‘Ik’. Dat komt dus niet van de kant van de mens, maar bij God vandaan. Er is gesproken in de eeuwigheid. Daar is dat verbond gemaakt met Gods Uitverkorene, opdat God weer aan Zijn eer zou komen maar ook verloren Adamskinderen zalig zouden worden.

‘Ik heb hulp besteld bij een held’. Ook hier gaat het in de eerste plaats over David, vers 21: ‘Ik heb David, Mijn knecht, gevonden; met Mijn heilige olie heb Ik hem gezalfd’. David, gezalfd door Samuël in opdracht van de Heere, was een held, toen hij bij de schapen een leeuw en een beer versloeg; een held toen hij Goliath in de Naam des Heeren tegemoet ging. Van hem zongen ze: Saul heeft zijn duizenden verslagen, maar David zijn tienduizenden. Maar om de uitverkoren Kerk door recht te verlossen uit de macht van de zonde en de dood en om satans kop te vermorzelen, was een sterkere Held nodig. Dat kon alleen Davids grote Zoon, de Heilige, de Held, de Verkorene Gods, De Gezalfde des Vaders, Die Zich in de stille eeuwigheid gaf om het welbehagen van Zijn Vader te volvoeren.

Hij was volkomen bevoegd en bekwaam om dat grote werk op Zich te nemen. Hij is de sterke God (Jes. 9:5). Hij nam de menselijke natuur aan, werd de broederen in alles gelijk, uitgenomen de zonde. Hij daalde af in de ellende van een diep schuldig, verloren volk. Hij gaf Zich vrijwillig tot in de dood, maar was ook Overwinnaar over dood, hel en graf. Hij voer ten hemel op vol eer, de kerker werd Zijn buit. Hij is de Held Die zit aan de rechterhand van de Vader, Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde.

Deze Held heeft de zaligheid verdiend en past deze ook toe door Zijn Geest. Psalm 45 zingt: ‘Gord Uw zwaard aan de heup, o

In dit nummer

4 Commentaar:
Onderwijsproblemen

9 Dringende aansporing
om niet achter te blijven

20 Knielen

- 2** Hulp besteld bij een Held
- 3** Het zien op Jezus in Zijn leven [40]
- 5** Generale Synode [2]
- 6** Diaconaat [1]
- 7** Al deze woorden [40]
- 8** 100 jaar De Saambinder [38]
- 10** Hulp besteld bij een Held
- 11** Boekennieuws
- 12** Kerknieuws
- 13** Berichten
- 13** Kerkdiensten
- 19** Jeugdrubriek

Het zien op Jezus in Zijn leven [40]

HOOFDSTUK 5

Isaac Ambrosius

Held en rijd voorspoediglijk in Uw heerlijkheid, op het Woord der waarheid en rechtvaardige zachtmoedigheid. Uw pijlen zijn scherp, volken zullen onder U vallen; zij treffen in het hart van des Konings vijanden!

Waarde voor hulpelozen

Heeft er al zo'n pijn doel getroffen? Want dan alleen zal deze Held waarde krijgen. Hulp hoort niet bij krachtigen en machtigen, maar bij hulpelozen. Wij allen liggen van nature verzonken in de zonden. We hebben net als het volk van Juda, God en Zijn wet verlaten, zijn gevangenen van de vorst der duisternis, liggen onder het oordeel van de dood. We zoeken en vragen niet naar de Heere. Maar als die Held een pijl van Zijn boog gaat afschieten, dan worden we neergeveld, gaan we onze verlorenheid inleven en het voor God verliezen; dan wordt de zonde het grootste kwaad.

Weet u wat onze ellende is? Dat we proberen onszelf te helpen, dat we van die geestelijke doe-het-zelvers zijn. We willen zo graag zelf een held zijn. Wat zijn we gelukkig als we onszelf niet meer kunnen helpen, met al onze eigen hulpmiddelen vastlopen, van alles afgebracht worden buiten deze Held en leren buigen onder Gods heilig recht. Wat een ruimte van zalig worden als het oog dan geopend mag worden voor deze Held der hulp, Wiens Naam is Jezus. Hij openbaart Zich nog aan hulpelozen. Het wordt zo waar: "t Behoeftig volk in hunne noden, in hun ellende en pijn, gans hulpeloos tot Hem gevloeden, zal Hij ten Redder zijn!

Het is nodig om elke keer weer als een gans hulpeloze aan Zijn voeten terecht te komen. Ook temidden van alle strijd tegen de driehoofdige doodsvijand, waarin dat hulpeloze volk geen ogenblik uit zichzelf staande kan blijven. Deze Held is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Hij is Verwinnaar in de strijd en geeft Zijn volk de zegen. Van Hem is Ethans hoop. Mogen wij het Ethan nazeggen? Buiten deze Held is het voor eeuwig verloren. Bij deze Held is hulp voor hulpelozen, kracht voor krachtelozen, genade voor goddelozen. Dan blijft het wonder over en krijgt God de eer. Ethan mag er mee eindigen: 'Geloofd zij de HEERE in der eeuwigheid. Amen, ja amen.'

1. Van het kennen van Jezus, zoals Hij het grote werk onzer zaligheid op Zich heeft genomen in Zijn leven.

We hebben nu het Voorwerp aangemerkt en kunnen komen tot de daad. Laat ons dan Jezus kennen, Die dat grote werk van onze zaligheid gedurende Zijn leven op Zich genomen heeft.

Wij hebben vele boeken over het leven van de mensen, over het leven van heidenen en van christenen, en hierdoor komen wij tot kennis van de oude geslachten; maar och, lees bovenal het leven van Jezus, want dat is uw kennis waardig.

Daarvoor hebben wij vier evangelisten die met een heerlijke overeenstemming Zijn leven hebben voorgesteld, en tot dat einde hebben wij het boek des geslachts van Jezus Christus. Nu, deze moeten wij menigmaal overlezen. 'Dan zullen wij kennen, wij zullen vervolgen om den HEERE te kennen' (Hos. 6:3). Och mijn ziel, hetgeen gij nu al weet van Christus is maar het minste deel van wat gij nog niet weet. 'Wij kennen maar ten dele', zegt Paulus (1 Kor. 13:9). De hoogste kennis die de meest verlichte heiligen van Jezus Christus hebben, is maar gebrekkig en onvolmaakt.

Kom dan en vervolg om de Heere te kennen. Vraag gedurig naar Hem. Volg de engelen die begerig zijn om in te zien (1 Petr. 1:12) in de dingen die Christus voor ons gedaan heeft en voor onze zaligheid; het is hun studie, ja, hun vermaking en verkwikking. Paulus schijnt hen te volgen: 'Ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u dan Jezus Christus' (1 Kor. 2:2). Is er iets in de wereld wat de kennis waardig is, zo is het dit.

Opdat gij te beter kennis mocht hebben, niet verward maar onderscheiden:

1. Bestudeer de plaatsen in het eerste jaar van Christus' bediening, zoals het prediken van Johannes, de doop van Christus, Zijn vasten en verzoeking in de woestijn, Zijn eerste ontdekking door Zijn verscheidene getuigen, Zijn geseling van de kopers en verkopers uit de tempel.
2. Bestudeer de plaatsen in het tweede jaar van Christus' bediening, zoals de verscheidene predikaties die Hij gedaan heeft; en overmits Zijn wonderwerken gelijk waren als zegelen van Zijn predikaties, bestudeer de wonderen die Hij tot stand gebracht heeft.
3. Bestudeer de plaatsen in het derde jaar van Zijn bediening, zoals Zijn bevelen aan Zijn apostelen om zondaars te roepen en Zijn gewilligheid om te ontvangen degenen die komen wilden, en Zijn verzachting van de wegen van het christendom voor degenen die tot Hem gekomen waren, want Zijn juk is zacht en Zijn last is licht.
4. Bestudeer de plaatsen in het laatste jaar van Zijn bediening, zoals de heiligheid van Zijn natuur en van Zijn leven, die bijzonder gebleken zijn in de oefening van Zijn genade, van Zijn liefde, zelfverloochening, goedertierenheid, milddadigheid, zachtmoedigheid, meedogendheid, nederigheid en gehoorzaamheid.

O, wat een heerlijke stof is hier voor eens christens naarstigheid!

(wordt vervolgd)

Uit: "Het zien op Jezus" Isaac Ambrosius (uitg. Den Hertog).

Onderwijsproblemen

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Het spreekt vanzelf dat het de kerk niet onverschillig kan zijn waar de jeugd van de gemeente onderwijs volgt. Dat is zeker zo in onze tijd, nu jongeren een groot aantal jaren op school zitten.

Al in de Dordtse Kerkorde komt het onderwijs aan de orde. We hebben in Nederland de schoolstrijd gehad. Ds. G.H. Kersten zette zich in voor het oprichten van eigen scholen.

Voor een school op gereformeerde grondslag zijn uiteraard leerkrachten nodig die die grondslag onderschrijven en willen uitdragen.

Het is daarom een bedenkelijke zaak dat refoscholen tegenwoordig grote moeite hebben om hun vacatures vervuld te krijgen. Men moet immers ook het principiële gehalte van de sollicitanten in de gaten houden.

Natuurlijk, ook bij andere onderwijsrichtingen kampt men met grote tekorten aan personeel. Onze jongeren hebben tegenwoordig tal van keuzemogelijkheden qua studierichting en beroep. En niet iedereen is geschikt om voor de klas te staan.

Maar het zegt wel wat, wanneer de animo voor een onderwijsbaan in onze kringen afneemt. Biedt een loopbaan in het reformatorisch onderwijs niet de mogelijkheid om jongeren wat mee te geven op hun levensweg wat van wezenlijke waarde is? Dat zou toch als een roeping moeten worden gevoeld? Het is niet zonder betekenis dat nogal wat van onze predikanten voordien in het onderwijs werkzaam waren. Dat begon al met ds. G.H. Kersten en ds. N.H. Beversluis.

Betrokkenheid ouders

Het reformatorisch onderwijs staat of valt uiteraard met de steun van de ouders. Die moeten bereid zijn hun kinderen daarheen te sturen. Ook al is die school verder weg.

In de gereformeerde gezindte is er veel in beweging. Weet men nog van het grote verschil tussen reformatorisch en evangelisch? Van het wezenlijke verschil tussen bevindelijk gereformeerd en oppervlakkig-verbondsmatig gereformeerd?

Ook op dit front moet je constateren dat die bereidheid afneemt. Ouders zullen in allerlei opzichten het goede voor hun kinderen willen zoeken, maar daarbij mag de vraag naar het principiële gehalte van de school toch wel een voorname plaats innemen.

Als men daar tegenwoordig gemakkelijker over denkt, wijst dat op een verminderde binding aan de gereformeerde leer en de gereformeerde belijdenis. Bij de doop heeft men immers beloofd zijn kinderen te doen onderwijzen in 'de waarachtige en volkomen leer der zaligheid'.

Uiteraard is ook de opstelling van de overheid van groot belang. Het onderwijs is tegenwoordig van uitermate grote betekenis voor de maatschappij. In hoeverre laat de overheid ruimte voor een school met de Bijbel en is ze ook bereid die te financieren? Ook op dat front is er het een en ander in beweging.

De overwinning van de christelijke partijen in de schoolstrijd, nu een eeuw geleden,

leidde er toe dat in Nederland de rechtspositie van de christelijke scholen stevig in de Grondwet werd verankerd. Maar door verschillende partijen wordt inmiddels gesteld dat dat grondwetsartikel op de helling moet. Dat zal in de huidige kabinetsperiode niet gebeuren, maar daarna wellicht wel.

Sociaal veilig

Velen vinden dat scholen alle leerlingen die aangemeld worden, zouden moeten accepteren. Vervolgens moeten die zich daar sociaal veilig voelen. Dat betekent al gauw dat de school geen kritiek mag leveren op hun opvattingen en gedragingen. Die zal men moeten respecteren.

Tenslotte zijn er de scholen zelf. Hoe moeten die zich opstellen? Recent werd daarover in het RD een hele discussie gevoerd. Onze reformatorische scholen hebben niet alleen te maken met de overheid en de publieke opinie die steeds kritischer worden, maar ook met de eigen achterban. Met leerlingen die soms openlijk protesteren tegen bepaalde beslissingen, zoals enige tijd geleden op het Zeeuwse Calvijncollege het geval was. Met een ouderbestand dat niet alleen mondiger wordt, maar ook onder invloed van de moderne samenleving heterogener wordt qua opvattingen en levensstijl. Met leerkrachten die soms in de loop der jaren opschuiven. Meestal naar de verkeerde kant. Vaak ook met een kerkelijk verdeelde achterban.

Interkerkelijk

Zeker van de grote reformatorische scholengemeenschappen voor voortgezet onderwijs geldt dat zij opgezet zijn door mensen uit verschillende kerken. Soms vertegenwoordigden ze hun hele kerkelijke kring, soms maar een gedeelte daarvan. Op de voor de school relevante punten kon men elkaar niettemin vinden in een gemeenschappelijke identiteit. De nood was hun opgelegd. De statuten gewagen daar nog steeds van. Maar in hoeverre voelt een volgende generatie zich daar nog mee verbonden?

In de gereformeerde gezindte is er veel in beweging. Weet men nog van het grote verschil tussen reformatorisch en evangelisch? Van het wezenlijke verschil tussen bevindelijk gereformeerd en oppervlakkig-verbondsmatig gereformeerd? Als dat niet of nauwelijks meer het geval is, is er heel wat verloren gegaan.

Veelal is het gebruikelijk dat in kerkdiensten voorbede gedaan wordt voor onze scholen. Gezien al deze ontwikkelingen, buiten maar ook binnen de schoolmuren, is dat meer dan ooit nodig.

Onze synode kwam bijeen

Ruim vierhonderd bladzijden telt het rapportenboek van onze Generale Synode. Het geeft een goed inzicht in het landelijke kerkelijke werk van onze gemeenten. Vooral blijkt daaruit hoe gezocht wordt Gods Woord uit te dragen in binnen- en buitenland, in kerk en samenleving, gemeente, gezin en school.

ds. J.M.D. de Heer,
Middelburg

An de preses de taak om al deze rapporten aan de orde te stellen. Hij heeft allerlei taken, namelijk afgevaardigden de ruimte geven, de hoofdlijnen bewaken, komen tot een conclusie én tijd in de gaten houden. Ds. P. Mulder hield er de gang in. En dat was goed, want er was veel te bespreken.

Vast onderdeel van de vergadering is het overbrengen van groeten van zusterkerken. Ds. P. van Ruitenburg wenste namens de overzeese gemeenten de vergadering voorzichtigheid, duidelijkheid en Gods nabijheid toe. Vanuit Papoea waren vier predikanten overgekomen, van wie twee aan de synodetafel zaten. Vanuit Izi waren twee predikanten aanwezig. Allen spraken over Gods goedheid dat, soms op het laatste moment, de deuren opengingen om naar Nederland te komen. De predikanten van de zusterkerken bedankten voor de steun vanuit Nederland en vroegen om gebed voor de kerk.

Curatorium

Ds. J.J. van Ekeveld deelde mee dat dit het laatste cursusjaar van de Theologische School is dat hij curator is. In antwoord op vragen vanuit de vergadering bleek dat

er tijdens de lessen aandacht is voor het Joodse volk. Ook is er aandacht voor de persoonlijke vorming en ontwikkeling van de studenten, dit in een tijd waarin er op predikanten veel afkomt. In alle zorgvuldigheid en voorzichtigheid krijgen studenten een assessment, met daaraan gekoppeld een ontwikkelingsplan. Dit alles in het besef dat de Heere Zelf roept, afzondert en bekwaam maakt.

In weinige jaren zijn er veel veranderingen in het docentenkorps. Het curatorium bezint zich daarop en komt in januari met een concreet voorstel voor de invulling daarvan. Bij alle wisselingen mag er een hartelijke en goede onderlinge verhouding zijn. Verwondering werd uitgesproken over de overweldigende financiële steun voor de nieuwbouw van de kerk aan de Boezem-singel. Er staat een keurig en functioneel gebouw.

Kerkrecht

Vanuit het deputaatschap Kerkrecht werd gemeld dat er concrete gedachten zijn gevormd over de gevraagde actualisering van de Dordtse Kerkorde (DKO) en de herziening van "In goede orde". Ook sprak het zich in het rapport uit over de adviesfunctie van

het deputaatschap en de grenzen van het ambtsgeheim.

In een eerste bespreking kwam naar voren dat het geestelijke karakter van het kerkrecht nooit uit het oog verloren mag worden. Het ambt moet altijd gericht zijn op de eer van Gods Naam en het heil van zielen. Zowel kerkleden als kerkenraden moeten er daarom voor waken dat ze niet juridisch optreden. Het wereldlijke recht is voor de kerk geen voorbeeld en norm, dat is Gods Woord. Maar, het biedt wel een kader waaraan ook de kerk zich moet houden. Ook is het belangrijk dat ambtsdragers toegerust worden over kerkordelijke zaken. Vooral op een scriba of een scriba van een classis komt veel af. De synode stemde ermee in dat de stukken van het deputaatschap rondgestuurd worden voor een grondige bespreking in oktober.

De Saambinder

Het kerkelijk weekblad De Saambinder heeft nog altijd verblijdend veel abonnees. Het blad hoort bij onze gemeenten, zo klonk het vanuit de synode. Waardering klonk voor het redactiebeleid, dat De Saambinder ook voor jonge gezinnen toegankelijk wil houden. Daarbij is de band met het voorgeslacht ook belangrijk. De redactie bezint zich op de mogelijkheden van een digitaal abonnement. Als nadeel werd vooral genoemd het op zondag gebruiken van smartphone of computer om De Saambinder te lezen. Het accent op Gods dag ligt op rust en lezen en dat komt gemakkelijk in het gedrag door de techniek.

Kerk en overheid

Gewoontegetrouw werd vanuit de synode een telegram gestuurd aan Zijne Majesteit de Koning en zijn gezin. Hem werd Gods zegen toegewenst. Ondertussen verovert het seculiere denken ons land. Rond het vierde en zevende gebod, Gods dag en samenlevingsvormen, breekt de zonde steeds meer door. Daarbij zijn christenen een minderheid. En wat gaat er van deze minderheid uit?

In de vergadering werd grondig nagedacht over het spreken van de kerk in het publieke domein. Dat is niet eenvoudig! Als vanuit de media om een persoonlijke visie wordt gevraagd, denkt men al snel dat dit het standpunt is van het hele kerkverband. Des te meer is het belangrijk dat er rond actuele thema's geen tegengestelde geluiden klinken. Het is in onze verwarde tijd van belang dat we helder en bijbels weten te verwoorden waar we voor staan.

(wordt vervolgd)

Van wie ben ik de naaste?

Het zal niemand zijn ontgaan dat vandaag de dag het diaconaat volop aandacht krijgt in de dagbladen. Elke kerk en iedere gemeente heeft wel een eigen visie op het diaconaat. En dat is binnen onze gemeenten ook zo.

A. van der Spek,
diaken, Nieuw-
Beijerland

Als diaconie stel je een eigen diaconaal beleidsplan op, waarin de visie op het plaatselijk diaconaat staat beschreven. Deze zal in een stadsgemeente wellicht anders gericht zijn dan in een (kleine) dorpsgemeente op het platteland. Maar hoe dan ook, als het goed is bedenken we die visie niet zelf, maar laten we ons leiden door wat Gods Woord hierover zegt. In een viertal artikelen willen we proberen hierbij stil te staan.

Diaconaat geldt ieder lid

De dienst van het diaconaat in de dagelijkse praktijk is onder ons niet zo bekend en ook niet voor iedereen even helder. En dat is ook wel begrijpelijk, omdat veel van het diaconale werk achter gesloten deuren plaatsvindt. Daar loopt de diaconie niet mee te koop.

Anderzijds is het wel van groot belang dat de gemeenteleden op de hoogte zijn van het diaconaat. Het is immers voluit Bijbels om te zeggen dat het diaconaat niet alleen een zaak is voor de diaconie alleen, maar ons allen als leden van de gemeente aangaat. Al zijn we niet geroepen, gekozen en bevestigd in het ambt van diaken. Ieder gemeentelid is wel geroepen om diaconaal te zijn en te doen. De christelijke gemeente behoort volgens de Schrift óók een diaconale gemeente te zijn. Het diaconaat is naar opdracht van de Heere 'dienst der barmhartigheid'. Dit betekent concreet dat we als diaconie, maar ook als gemeenteleden, in liefde en bewogenheid daadwerkelijk betrokken zijn op onze naaste. Wie is mijn naaste? Dit is gezien het voorgaande dus voor ons allen een persoonlijke vraag. De Heere vroeg aan Kaïn: 'Waar is Abel, uw broeder?' Kaïn antwoordde bot: 'Ik weet het niet; ben ik mijns broeders hoeder?' Kaïn behoorde zeker als broeder een hoeder te zijn. Maar in de daad was hij het niet.

De les in de gelijkenis is dat in het lenigen van de nood er geen sprake mag zijn van aanneming des persoons!

Dit zien we ook in de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. De priester en de Leviet liepen in een grote boog aan de nood van hun broeder voorbij. Tegenover deze grote nalatigheid stelt de Heere Jezus het gedrag van een gehate Samaritaan als positief voorbeeld. Hij was in de ogen van de Joden beslist geen broeder, maar hij betoonde zich wel een hoeder van één van hen te zijn. Dit voorbeeld was voor de Joden heel confronterend!

Aan het einde van de gelijkenis lijkt het wel of de Heere Jezus alles omdraait. Want de Heere zegt: 'Wie van de drie dunkt u de naaste te zijn van hem die in de handen van de moordenaars is gevallen?' Dit is heel opmerkelijk. Niet de gewonde man is de naaste, maar de Samaritaan wordt de naaste genoemd. Hij is de naaste van de man in nood, die heel concreet op zijn weg is geplaatst en zijn hulp dringend nodig heeft. Goed beschouwd is de vraag dus eigenlijk niet: Wie is mijn naaste? Dat is een passieve vraag. Maar de Heere Jezus stelt de vraag in een ander licht: Van wie ben ik de naaste? Dat is actief! De Heere besluit daarom dan ook: 'Ga heen, doe gij desgelijks!'

Zonder aanzien des persoons

De les in de gelijkenis is dat in het lenigen van de nood er geen sprake mag zijn van aanneming des persoons! In de wereld zien we vaak op allerlei gebied dat men vooral de persoon aanziet.

Men wordt dan gewaardeerd naar wat men heeft. Dat is helaas niet alleen in de wereld zo. De discipelen waren er ook niet

vrij van en zouden wij dat dan wel zijn? Wat kunnen ook wij gemakkelijk onderscheid maken en de mensen naar de ogen zien! Sommigen met voorkeur behandelen en anderen achterstellen. Dit kan zowel stoffelijk als moreel. Dit zit ons allen in het bloed. Maar dat is bij de Heere niet zo. Hij ziet juist het verachte aan en hetgeen niets is.

Hij genas eens tien melaatse mannen. Het

uitschot van de samenleving. Slechts één keerde terug tot Hem. God verheerlijkende. En dat was... een Samaritaan! Een buitenstaander! Christus leert ons dat elk mens in nood, die in Gods voorzienigheid op onze weg wordt geplaatst, geholpen dient te worden. Dat is Zijn diaconale opdracht!

(wordt vervolgd)

RUBRIEK **AL DEZE WOORDEN** [40]

Hoe kom ik eraan? Zo dus wel

TIEN GEBODEN VOOR ONS

Naar aanleiding van het achtste gebod, 'Gij zult niet stelen', dachten we de vorige keer na over wat God verbiedt. Nu over wat Hij gebiedt.

Wat wil God dus wél, als het gaat om het verwerven van 'geld en goed'? Na de zonden die verboden worden, nu de plichten die geboden worden. Allereerst bij verwerven, maar dit gebod gaat ook over het beheren en besteden.

- Hoe kom ik eraan? Regel is ons 'Goddelijk beroep', zoals ons huwelijksformulier dat zo mooi zegt. Dat houdt in dat we in ons dagelijks werk, op welke plaats dan ook, allereerst gevoelen met God te doen te hebben. In afhankelijkheid van Zijn hulp en zegen 'ons dagelijks brood' verdienen. Dit Goddelijk beroep is niet afhankelijk van de hoogte van de maatschappelijke status of het inkomen. Maar van 'met God en met ere' staat er in ons huwelijksformulier. Dit is afgeleid uit Paulus' woorden: 'Want wij horen dat sommigen onder u ongeregeld wandelen, niet werkende, maar ijdele dingen doende. Doch de zodanigen bevelen en vermanen wij door onze Heere Jezus Christus, dat zij met stilheid werkende,

hun eigen brood eten' (2 Thess. 3:11, 12). Je hoort met welk gezag hij benadrukt om in je eigen onderhoud te voorzien, indien dit maar enigszins mogelijk is. Want werken is ook Gods-dienst!

- Het nut van de naaste bevorderen, stoffelijk en geestelijk. Als ik dat 'kan en als ik dat mag', zo staat er heel reëel bij. Het kan namelijk niet altijd en het mag niet altijd.
- De regel van de wederkerigheid hantieren: 'Alle dingen dan, die jij wilt, dat de mensen u zouden doen, doet jij hun ook alzo, want dat is de Wet en de Profeten' (Matth. 7:12). Ons spreekwoord zegt het negatief: wat jij niet wilt dat u geschiedt, doet dat ook een ander niet.
- Trouw zijn in ons Goddelijk beroep. Het Spreukenboek houdt ons herhaaldelijk voor hoe de hand van de vlijtige gezegend wordt, maar ook hoe God de luiaard straft. Dus, op tijd beginnen en eindigen. Niet lijntrekken. Zorgvuldig met je werktijd omgaan, alsof je voor jezelf werkt. Of de werkgever dat ziet of weet, is niet het belangrijkste. God weet het. Dat is genoeg. Ook bij onredelijkheden van werkgevers zijde mag je tot Hem gaan. De plicht van waarheid, trouw en rechtvaardigheid moet in alle cont(r)acten en handelsverkeer blijken. Laten we de tekst uit 2 Thessalonicenzen 3:10 goed citeren: 'Zo iemand niet wil werken, hij zal ook niet eten.'

Wanneer de bereidwilligheid er dus wél is, maar de mogelijkheid niet, dan geldt deze tekst niet. De Heere peilt ons innerlijk.

- Onze begeerten naar aardse goederen moeten we matigen. Daarom, niet gierig zijn maar wel zorgen voor de toekomst. Niet alles opmaken, niet van de hand in de tand leven. Laat staan alles voor onszelf houden.
- Vandaar de geboden hulpvaardigheid ten opzichte van de naaste, die nood heeft. Opdat je 'daarenboven iets hebt om aan de nooddriftige mede te delen'. Ons huwelijksformulier houdt dat voor één van de plichten, helemaal in lijn met Efeze 4:28 (meedelen aan die nood heeft). De zorg dus voor de naaste, de kerk, de inzetten des Heeren. Want Hij heeft de blijmoedige gever lief. Hij haat de egoïst en de materialist.

Dit is natuurlijk geen volledige opsomming. Laten we onze levenspraktijk binnen de samenleving bezien in het licht van het achtste wetswoord. Ook hier geldt of we álles in ons avondgebed de alwetende God kunnen voorleggen.

Ben je werkelijk zo verlegen om Gods zegen? De gunst van God in het hart, om en uit Immanuël, Die arm werd om rijk te maken. Rijk in God.

v. A.

Houvast aan Gods Woord

Wijze lessen, profijtelijke lessen, beschamende lessen, pijnlijke lessen, gevoelige lessen. Verschillende predikanten hebben in De Saambinder geschreven over lessen die zij in hun ambtelijke loopbaan geleerd hebben.

A. Bel,
Vlaardingen

Ds. G.H. Kersten schreef in De Saambinder van 28 januari 1926 over de waarde van de ambtelijke bediening. 'Ik heb eens een gevoelige les gehad. 't Was in Rotterdam. Op zekere zondagavond werd ik verzocht nog naar het ziekenhuis op de Coolsingel te komen; een lidmate der gemeente lag op sterven. Vanzelf, ik ging, omdat ik niet durfde weigeren. Geen woord kon de vrouw meer spreken; haar man moest blijven die nacht, want haar einde naderde. Ontstemd, wat mopperend ging ik heen. 't Was guur en koud. De mensen waren half rooms; anders konden ze je wel missen; als het sterven werd moest de 'pastoor' komen. 't Waren nu juist ook niet van de beste leden der gemeente. En toen werd mij getoond dat ik mis was; en dat die mensen het goed hadden. Ik werd bepaald bij het woord van de apostel: 'Is iemand krank onder u? Dat hij tot zich roepe de ouderlingen der gemeente, en dat zij over hem bidden, hem zalvende met olie in de Naam des Heeren. En het gebed des geloofs zal de zieke behouden; en de Heere zal hem oprichten.'

Ouderling
H. Schreuders
uit Veen.

De waarde van de ambtelijke bediening zag ik in dit woord. Er staat niet: roep een bekeerde, rijk begenadigde, zeer begaafde man. Nee, niets van dat alles. Roep de ouderlingen, de ambtsdragers. Want God bindt Zich aan het ambtelijke gebed. O, ik kreeg houvast aan Gods Woord. Die vrouw mocht ik aan de Heere opdragen en ik geloofde haar behoud. De andere dag heb ik 't haar gezegd: 'Je zult niet sterven'. En, hoewel nog bij herhaling geopereerd, ze is beter geworden.'

Kinderrecht

Op een zondagmiddag had student W.C. Lamain in een gemeente in Gelderland gesproken over Zondag 50, 'Geef ons heden ons dagelijks brood'. De dienst had twee

uur geduurd, maar volgens de student zelf was het wel goed gegaan. Maar daarna had hij een gesprek onder vier ogen met een ouderling.

'Toen zei die ouderling: 'Als je nog eens over die Zondag preekt, dan moet je hem eerst toch eens beter lezen'. Hij zei verder: 'Je hebt wel veel gesproken over het eerste woordje ons, maar van het tweede heb je veel te weinig gezegd'. Die opmerking viel uiteraard niet erg mee voor me. Toen ging die man er iets van zeggen, niet uit de hoogte, maar uit liefde. Het maakt zo'n groot verschil wie iets zegt en in welke geest iets gezegd wordt. Even viel het niet mee, maar spoedig moest ik toch toestemmen dat die man gelijk had en de waarheid sprak.

Na die tijd heb ik die catechismusstof uiteraard vaak moeten behandelen en dit voorval is me altijd bijgebleven. Dat tweede *ons* in deze bede van het volmaakte gebed wijst duidelijk op het kinderrecht, dat Christus voor Zijn volk verworven heeft, het kinderrecht op hun dagelijks brood. Het is Gods belofte die Hij aan Zijn volk gedaan heeft: Uw brood zal zeker zijn en uw water gewis.'

'Profijtelijke lessen' stond er boven het artikel in De Saambinder van 8 november 1984.

Wat zegt Gods Woord ervan?

Ds. C. Hegeman schreef in De Saambinder van 27 september 1951 over ouderling Hubertus Schreuders uit Veen. 'Hij was een man die zeer geacht was, en vanwege de godzaligheid achting had bij jong en oud. (...) Reeds hoorde ik dikwijls zijn naam noemen op gezelschappen, voordat ik hem had ontmoet. En dan hoorden wij weleens: 'Schreuders zou zeggen:...'. Nu is dat niet af te keuren in goede zin, maar laten wij daarbij nooit vergeten dat het grootste dit is: wat zegt Gods Woord ervan?

Zelf in mijn leven heb ik daar eens een gevoelige les mee gehad. Ik had ook nog weleens de gewoonte om te zeggen: Dat zegt die schrijver ervan, en die prediker heeft er dit van gezegd, en die vrouw mocht er dat in zien. Totdat een persoon mij eens kort zei: Jij spreekt altijd van: die schrijver zegt dat ervan, maar wat zegt Gods Woord ervan? En wat zeg je persoonlijk door de bediening van Woord en Geest ervan? Die man sloeg de spijker op de kop. En de Heere wilde dat onderwijs van die vriend, die een zielenvriend van mij geworden is, zegenen voor mij persoonlijk. Het Woord Gods moet in het middelpunt staan.'

(wordt vervolgd)

Dringende aansporing om niet achter te blijven

40-jarig ambtsjubileum ds. A.B. van der Heiden

Emeritus predikant ds. A.B. van der Heiden mocht op 26 september gedenken dat hij 40 jaar geleden door ds. A. Vergunst werd bevestigd in het ambt van herder en leraar.

Kerkenraad
Geref. Gemeente
Benthuizen

De Heere wees hem de weg naar zijn eerste gemeente, Enkhuizen. Daar deed hij intrede met de woorden uit 1 Korinthe 2:2: 'Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd'. Deze woorden hebben zijn prediking gestempeld.

Op 17-jarige leeftijd werd Arie Bastiaan van der Heiden door de Heere stilgezet tijdens een catechisatieles van ouderling Abr. van Bochhoven. De woorden: 'De bijl ligt alrede aan den wortel der boom' raakten zijn ziel. De prediking van ds. A. Vergunst en de pastorale zorg van ds. D. Hakkenberg gaven hem onderwijs op zijn weg. Toen alle hoop hem ontviel, betoonde de Heere van hem af te weten: 'Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven'.

Voordat ds. Van der Heiden in 1975 werd toegelaten tot de Theologische School, was hij ouderling in de gemeente van Veen. Na Enkhuizen volgden de gemeenten Doetinchem, Utrecht, Oostkapelle en in 2004 Benthuizen. Vaak klonk het in Benthuizen van

de preekstoel: 'Dat niet iemand van u schijne achtergebleven te zijn' (Hebr. 4:1).

Hoogte- en dieptepunten

Onze emeritus predikant heeft in de periode van zijn ambtsbediening dieptepunten, maar ook hoogtepunten mogen meemaken. Intens was het verdriet tengevolge van het verlies van hun dochter Aukje, maar het was

geen treuren zonder hoop. Verwondering vervulde het hart toen zoon Henk mocht worden toegelaten tot de bekende school aan de Boezemsingel en inmiddels predikant mag zijn in Wageningen.

Ds. Van der Heiden maakte deel uit van de deputaatschappen voor de Zending, Buitenlandse Kerken en Bijzondere Noden. In 2001 werd hij benoemd tot lid van het curatorium van de Theologische School.

Op 6 september 2013 mocht ds. Van der Heiden de herdersstaf neerleggen. Hij bediende toen het Woord uit Jeremia 17:16: 'Ik heb toch niet aangedrongen, meer dan een herder achter U betaamde; ook heb ik den dodelijken dag niet begeerd, Gij weet het; wat uit mijn lippen is gegaan, is voor Uw aangezicht geweest'.

Herdenkingsdienst

Ter gelegenheid van zijn 40-jarig ambtsjubileum werd op 28 september een herdenkingsdienst gehouden in Benthuizen. Gods Woord werd bediend naar aanleiding van dezelfde tekst als die van de intredeprek in Enkhuizen: 'Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd' (1 Kor. 2:2). Het thema van de preek was: Paulus' terugblik op zijn prediking in Korinthe. Achtereenvolgens werd stilgestaan bij: een Goddelijke opdracht, de Persoon Die hij gepredikt heeft, en de rijkdom en de ernst van de boodschap die hij gebracht heeft. Er mocht verwondering overblijven dat hij het Paulus na mocht zeggen: 'Jezus Christus en Dien gekruisigd', als de kern van de evangelieboodschap. Het was hem een verwaardiging om daarvoor als een middel in Gods hand gebruikt te worden.

Na de dienst werd ds. Van der Heiden namens de familie toegesproken door zijn broer, ds. B. van der Heiden, en door ds. J.J. van Eckveld namens de kring van de gemeenten en de predikanten. Tenslotte sprak ouderling W. van 't Hof namens de kerkenraad van Benthuizen. Hij liet onze emeritus predikant toezingen Psalm 102:16, waarna ds. A.B. van der Heiden de zegen op de gemeente legde.

Geve de Heere onze emeritus predikant oprechte dankbaarheid: 'Wat zal ik den HEERE vergelden voor al Zijn weldaden aan mij bewezen?' Voor het toekomstige wensen wij hem de bediening toe uit de Fontein der hoven, (uit de) Put der levende wateren, die uit Libanon vloeien!

Hulp besteld bij een Held

25-jarig ambtsjubileum ds. E. Hakvoort

Zondag 29 september was het 25 jaar geleden dat ds. E. Hakvoort bevestigd werd in het ambt van predikant in de Christelijke Gereformeerde Kerk van Meerkerk met de woorden van Handelingen 19:8: 'En hij ging in de synagoge en sprak vrijmoediglijk, drie maanden lang, met hen handelende en hun aanradende de zaken van het Koninkrijk Gods'.

Kerkenraad
NRC Norwich
(Canada)

Hij verbond zich aan de gemeente met Efeze 6:19: 'En voor mij, opdat mij het woord gegeven worde in de opening mijns monds met vrijmoedigheid, om de verborgenheid des Evangelies bekend te maken'. Na acht jaar in de Christelijke Gereformeerde Kerken, waarin hij de gemeenten van Meerkerk en Alphen aan den Rijn diende, leidde zijn weg naar de Gereformeerde Gemeenten. De eerste gemeente die hij daar mocht dienen, was Genemuiden, waar hij door ds. A. Schot werd bevestigd. Na vier jaar werd zijn weg naar 's-Gravenpolder geleid. Op 13 juni 2002 werd ds. Hakvoort bevestigd in de Netherlands Reformed Congregation van Norwich (Ontario). Ds. A.H. Verhoef sprak toen over 1 Petrus 5:1-4. Ds. Hakvoort deed intrede met de woorden uit Kolossenzen 4:3.

Tot op dezen dag

Ter gelegenheid van zijn 25-jarig ambtsjubileum sprak ds. Hakvoort op zondag 29 september in de afdeling Courtland en in de gemeente Norwich over Handelingen 26:22a: 'Dan, hulpe van God verkregen hebbende, sta ik tot op dezen dag'. Hij sprak over 'De onverdiende, maar onmisbare hulp van God', en bepaalde zijn gehoor bij de volgende zaken: Hulp verkregen in het verleden, hulp betoond in het heden, en hulp betuigd in de toekomst. Ds. Hakvoort gaf aan dat het woord 'hulp' geenszins betekent dat de mens tot zijn

zaligheid samenwerkt met de Heere, dat Hij slechts 'helpende genade' geeft, zoals velen zeggen en leren. Integendeel, het woord 'hulp' betekent hier dat een ontdekte zondaar totaal wordt afgesneden van zijn eigen hulp zodat hij zichzelf niet meer kan helpen voor tijd en eeuwigheid; om dan als hulpeloze zondaar hulp van God te verkrijgen in Christus, van Wie Hij heeft betuigd: 'Ik heb hulp besteld bij een Held'. In de weg van de onmogelijkheden aan onze kant wordt dan het wonder beleefd.

Onze predikant mocht reflecteren op enkele leidingen des Heeren in zijn eigen leven van zijn jeugd af aan, waarin de Heere hem die onverdiende, maar onmisbare

hulp wilde schenken. Hij sprak ook van verkregen hulpe Gods in zijn ambtelijk leven waarin de Heere Zich niet onbetuigd heeft gelaten.

Hoewel Gods wegen soms hoger waren dan zijn wegen, en Gods gedachten anders dan zijn gedachten, heeft de Heere het woord, gesproken tot Zijn knecht, waargemaakt. Daarom mag Gods Woord nog gepredikt worden tot op deze dag. 'Hoewel het met vele tekortkomingen van onze zijde is, zal Gods Woord niet ledig wederkeren, maar doen al wat Hem behaagt'.

Aarden vaten

De achterliggende 25 jaar zijn gepaard gegaan met blijde en droeve zaken. We mogen echter niet in mensen eindigen. Dat de Heere alleen de eer mag ontvangen voor de verkregen hulp aan Zijn knechten, die Hij als aarden vaten in Zijn dienst wil gebruiken. Telkens als ze Gods Woord spreken, zijn ze afhankelijk van Zijn hulp. Wat een wonder als hulpeloze dienaren bij ogenblikken mogen ervaren dat de Heere Zijn hulp zendt vanuit het heiligdom voor het persoonlijk en ambtelijk leven. De getrouwe God van alle genade wil Zijn Woord nog gepredikt hebben, daarbij gebruikmakend van zondige mensen. Er moeten er nog worden toegevoegd die liggen onder het zegel der verkiezing. Gekocht door Christus' bloed worden ze geroepen uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Dat is niet afhankelijk van een dienaar, maar het heeft God behaagd zwakke middelen te gebruiken tot vervulling van Zijn doel.

Als wij er buiten worden gezet, gaat de Heere dat in de weg van het wonder gebruiken om zo de eer te ontvangen die Hij zo waardig is te ontvangen. Wij hebben niets verdiend. Het is alleen om de verdienste van de enige Middelaar Christus dat Hij nog zondaren bekeert. Daarom is er hoop in de ernstige tijd waarin we leven. De Heere heeft genadig willen voorzien in het leven van onze predikant, persoonlijk en ambtelijk, gedurende de achterliggende jaren. Dat is verootmoedigend.

Na de dienst sprak ouderling Pas onze predikant toe. Hij verzocht de gemeente te zingen Psalter 345:1, 2 (Psalm 121). Ds. Hakvoort besloot de herdenkingsdienst door kerkenraad en gemeente te bedanken voor alle liefde betoond in de achterliggende jaren. Hij sprak de wens uit dat de Heere hem ook in het toekomstige tot een zegen wil stellen en dat Hij de banden der liefde, die ervaren mogen worden, wil bestendigen.

Boekennieuws

"Opnieuw getrouwd", Jan Proos; uitg. Den Hertog, Houten; 117 blz.; € 11,90.

Opnieuw getrouwd

"Praktische handreiking bij een tweede huwelijk". Dat is het onderschrift bij de titel van het boek "Opnieuw getrouwd". Met dit onderschrift is geen woord te veel gezegd. De auteur, Jan Proos, is zelf weduwnaar geworden en is daarna opnieuw getrouwd. Die ervaring merk je door heel het boek, terwijl het boek toch meer is dan het persoonlijk verhaal van de auteur.

De auteur gaat in op allerlei praktische zaken waarmee je te maken krijgt om tot een nieuw huwelijk te komen. Hij legt uit dat een weduwnaar niet hetzelfde is als een alleenstaande. Een weduwnaar heeft een bijzondere voorgeschiedenis, die je heel je leven meedraagt, ook als het tot een tweede huwelijk komt. Veel aandacht geeft hij - terecht - aan het belang en de gevoelens van de eventuele kinderen. Die gevoelens zijn uiteindelijk niet doorslaggevend bij het aangaan van een tweede huwelijk, maar ze vragen wel om integere en open communicatie met hen.

Het belang van goede communicatie komt vaak terug. Niet alleen met de kinderen, maar ook met wederzijdse familie, vrienden en gemeenteleden. En natuurlijk met elkaar in de nieuwe relatie, waar twee unieke personen samen een relatie opbouwen. Dat geldt voor ieder stel dat verkering heeft, maar bijzonder is dat het hier gaat om personen waarvan de één, of beiden, jarenlang

getrouwd zijn geweest. Dat maakt de vragen die er altijd zijn bij de opbouw van een relatie toch anders: Hoe ga je om met de kinderen, de wederzijdse familie, de traditie en geloofsbeleving waarin je hebt geleefd, de vraag in welke plaats je gaat wonen, in wiens huis (van één van beiden of een nieuwe woning), enzovoorts. Moeilijke vragen gaat de auteur niet uit de weg. Zo besteedt hij een heel hoofdstuk aan seksualiteit in een nieuwe relatie.

Door het hele boekje heen komt de verhouding tot de Heere en Zijn Woord aan de orde. Soms expliciet, maar doorlopend impliciet als een rode draad. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met vragen ter bezinning en reflectie. Van harte aanbevolen, niet alleen voor hen die een tweede huwelijk aangaan, ook voor gemeenteleden, ambtsdragers, familie en vrienden.

H. van Groningen, Kapelle

"De Kruistriomf van Vorst Messias", ds. A. Hellenbroek; uitg. gebr. Koster, Barneveld; 705 pag.; € 34,95.

De Kruistriomf van Vorst Messias

De 'Stichting Gereformeerd Erfgoed' stelt zich ten doel boeken uit te geven die gegrond zijn op het gedachtegoed van de Reformatie, puritanisme, Nadere Reformatie en piëtisme. In dit kader wil men nu verschillende werken van ds. Abraham Hellenbroek uitgeven. "De Kruistriomf van Vorst Messias" is het eerste werk in deze serie.

Wellicht in alle studeerkamers van onze predikanten bevindt zich dit monumentale werk over 'het lijden, sterven en begraven van den Heiland der uitverkoren wereld', zoals het oude opschrift luidt. De kop van de oude slang is vermorzeld (Gen. 3:15), een blanke gerechtigheid is aangebracht, de prijs voor de zonde van Gods volk is betaald: 'Het is volbracht!' In 48 preken worden de lijdensstoffen verklaard. Ze zijn exegetisch zeer doorwrocht en daardoor(!) Schriftuurlijk-bevindelijk. Want het is Gods Geest, Die werkt in het hart, maar alleen de Heilige Schrift verklaart het bevindelijke leven. Zij is de enige Bron en Norm ervan. Hellenbroek moet er diep van overtuigd zijn geweest: 'Zo zij niet spreken naar dit Woord, het zal zijn, dat zij geen dageraad zullen hebben' (Jes. 8:20).

Deze praktikale preken bevatten pastorale toepassingen, die - zoals in oudere uitgaven - weer tussenkopjes hebben met een

'adres'. Zo wordt er onderscheidenlijk gepreekt. De Zaligmaker Zelf heeft separerend gepredikt, dus Hellenbroek gaat in dat goede spoor. Het blijkt telkens dat hij een diep geestelijk inzicht had in de gangen van Gods Kerk.

Er zijn taalkundig en typografisch lichte aanpassingen gedaan terwille van de leesbaarheid en het begrip van de hedendaagse lezer. Vergelijking van verschillende tekstonderdelen leert dat deze aanpassingen heel secuur zijn overwogen en ten opzichte van eerdere uitgaven geheel verantwoord zijn.

Goede wijn behoeft verder geen krans. Het werk heeft zich de eeuwen door bewezen. Het boek is betaalbaar gehouden, zeker gelet op de omvang en de keurige afwerking. We zien uit naar volgende uitgaven van de Stichting Gereformeerd Erfgoed.

ds. H.A. van Zetten, Benthuizen

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Aalst,
ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;
Te Den Haag-Scheveningen en Zoetermeer,
ds. H. Brons te Vlaardingen;
Te Drachten,
ds. C. van Krimpen te Yerseke;
Te Urk,
ds. E. Hakvoort te Norwich (Ontario, Canada).

Bedankt:

Voor Genemuiden,
ds. J.M.D. de Heer te Middelburg-Centrum;
Voor Terwolde-De Vecht,
ds. M. Joosse te Ede.

AANGEPASTE KERKDIENTST

Op zaterdag 26 oktober (15.00 uur) is er een aangepaste kerkdienst in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Hardinxveld-Giessendam. Voorganger is ds. W.J. Karels.

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 146:

Koster van de gemeente te Den Helder is nu:

K.H. Sluiter, Folkert Lambertstraat 15,
1785 CT Den Helder, tel. 06-51124691,
e-mail: kh.sluiter@quicknet.nl
De tijden voor de kerkdiensten zijn nu:
10.00 en 16.00 uur.

Blz. 250:

Het juiste e-mailadres van de koster van de gemeente te Ridderkerk-Slikkerveer, S. Verhoeven, is:
sievverhoeven@solconmail.nl

BETALING ABONNEMENTSGELD

Bij dit nummer van De Saambinder ontvangt u de factuur voor het verschuldigde abonnementsgeld voor de periode van 1 oktober 2019 t/m 31 maart 2020.

De opvolging en het extra aanmanen van achterstallige betalingen is arbeidsintensief en leidt tot extra administratiekosten. Het deputaatschap ziet De Saambinder vanwege de leeswaardige inhoud graag in veel gezinnen. Extra kosten leiden echter tot een lagere afdracht aan de emerituskas of tot een hogere abonnementsprijs. Wanneer u spoedig betaalt, helpt u ons onnodige kosten te vermijden. Naast de factuurbetaling wordt een overbetaling ten behoeve van de emerituskas bijzonder op prijs gesteld.

Bij de abonnees die gebruik maken van automatische incasso, zal het abonnementsgeld binnenkort van hun bankrekening worden afgeschreven. Abonnees die inmiddels via de website [www.desaambinder.nl](https://desaambinder.nl) hebben aangegeven dat zij van digitale facturering gebruik willen gaan maken, ontvangen de digitale abonnementsfactuur binnenkort per e-mail.

Als u nog niet hebt gekozen voor digitale facturering en betaling, maar dat alsnog wil doen, dan kunt u dat kenbaar maken via <https://desaambinder.nl/abonneegegevens/>. Digitale facturering draagt bij aan duurzaamheid en kostenbesparing. Bij digitale betaling blijft het mogelijk om bij elke betaling een overbetaling voor de emerituskas te doen.

Wij verzoeken u dringend om gebruik te maken van de digitale facturering door u aan te melden via de website, <https://desaambinder.nl/abonneegegevens/>.

K.H. de Heer,
penningmeester deputaatschap De Saambinder

Website De Saambinder: www.desaambinder.nl

Heeft u opmerkingen over de website?
Mail uw suggesties naar info@desaambinder.nl

Bezoek onze website voor:

- Aanvragen van uw abonnement
- Doorgeven van uw adreswijziging
- Wijzigen van uw abonnement
- Opzeggen van uw abonnement
- Informatie over de aanlevering van berichten en advertenties
- Vragen
- Contactgegevens

Voor de bevordering van duurzaamheid en kostenbesparing stimuleert De Saambinder graag het gebruik van digitale facturering. Als u voortaan uw factuur digitaal wilt ontvangen, geef dan uw e-mailadres door via:

<https://desaambinder.nl/abonneegegevens/>

Voor kerkenraden:

Wilt u bruidsparen en/of andere (nieuwe) leden in uw gemeente een cadeauabonnement op De Saambinder schenken? Dan kunt u dit via de website regelen.

Berichten

MUZIEKAVONDEN

Benthuizen - Kerkgebouw Geref. Gemeente, vr. 18 okt. 19.00 uur, psalmzangavond m.m.v. jeugdkoor Hosanna.

Berkenwoude - Kerkgebouw Geref. Gemeente, de vorige week aangekondigde zangavond t.b.v. de nieuwbouw van de kerk is niet op donderdag 17 oktober maar op zaterdag 19 oktober.

Goes - Sionkerk, zat. 12 okt., 19.30 uur, orgelavond i.v.m. 40 jaar Flen-trop-orgel.

Hasselt - Grote Kerk, zat. 19 okt., 19.00 uur, psalmzangavond m.m.v. bovenstemgroepen Waddinxveen & Wouterswoude, Pieter Heykoop, orgel, leiding ds. W. Mouw; cd-opname; collecte voor St. Timotheos.

Rotterdam - De Doelen, vr. 27 dec., 19.30 uur, eindejaarsconcert m.m.v. Hollands Jongerenkoor en samengesteld mannenkoor, Joost van Belzen en Peter Wildeman, orgel, leiding ds. M. Karens; collecte voor JBGG. Kaarten alleen te reserveren via: www.dedoelen.nl

Tholen - Grote Kerk, zat. 12 okt. 19.30 uur, chr. gem. koor Shalom en jongerenkoor Hananja, Reinier Korver en Stefan v.d. Berge, orgel, leiding oud. S. Maljaars.

VERKOPING

Hilversum - Kerkgebouw Geref. Gemeente (Fred. van Eedenlaan), jaarlijkse verkoopdag, woe. 16 okt., 15.00-20.00 uur; opbrengst voor kerk, school en zending.

JONGERENAVOND CLASSIS THOLEN

Op zaterdag 19 oktober wordt een regionale jongerenavond gehouden waar jongeren van binnen en buiten de classis Tholen van harte welkom zijn. Ds. C. Sonneveld houdt een lezing over: 'Waarom zoveel regels...?' Locatie: Sionkerk in Middelharnis, aanvang: 20.00 uur. Na afloop gelegenheid voor informeel samenzijn.

JONGERENAVOND SCHERPENZEEL

Op zaterdag 12 oktober wordt in Scherpenzeel een jongerenavond (15+) gehouden over het onderwerp 'Evangelisch, wat betekent dat voor mij?' Spreker is ds. J.M.D. de Heer. Aanvang: 19.30 uur, locatie: Wittenbergschool, Hovenierslaan 17.

OPBRENGST CD VOOR THEOLOGISCHE SCHOOL

De cd "Hen vlijtig onderwezen" met zang van het Noordermannenkoor (Rijssen), Harpe Davids (Genemuiden) en het Ridderkerks mannenkoor, heeft € 7300,- opgebracht. Tijdens een zangmiddag in Rijssen, op zaterdag 5 oktober, is de opbrengst overhandigd aan ouderling K.H. de Heer, penningmeester van het curatorium van de Gereformeerde Gemeenten.

Kerkdiensten

ZONDAG 13 OKTOBER 2019

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Alblasserdam 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 uur ds. P. Mulder en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; Arnhem 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 en 16.00 uur ds. M. Blok; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 (H.A.) en

18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. W. Silfhout en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Bodegraven 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 18.30 uur ds. M. Blok; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 10.00 en 16.00 uur stud. L. van der Kuijl; Den Haag-Scheveningen 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Den Helder 10.00 en 15.30 uur stud. J. Beens; Dirksland 10.00 (H.A.)

“

**U MAG NIET VERWACHTEN
DAT GOD GUNSTIG ZIJN
OOR TOT U ZAL NEIGEN
OM TE HOREN WAT U TOT
HEM ZEGT, ALS U DOOF
BENT VOOR WAT HIJ TOT
U ZEGT.**

MATTHEW HENRY

en 18.00 uur ds. K. Boeder; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. J. de Kok; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuizen 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 19.00 uur ds. M. Joosse; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M.H. Schot; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; 's-Gravenzande 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur ds. E. Bakker; Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. D. de Wit; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Schot; Hoogvliet 19.00 uur ds. A. Verschuure; Houten 10.00 en 16.00 uur stud. P.C. Vlot; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezeling 10.00 en 16.30 uur ds. M. Karens; Katwijk aan Zee 10.00 uur ds. J. Driessen en 17.00 uur ds. W. Silfhout; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Krimpen a/d IJssel 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 14.30 uur ds. E. Bakker; Leiderdorp 19.00 uur ds. W. Harinck; Lelystad 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Lisse 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Meeuwen 19.00 uur ds. L. Blok; Mijdrecht 19.00 uur stud. P.C. Vlot; Moerkapelle 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuw-Beijerland 16.00 uur ds. M.H. Schot; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwe-Tonge 15.30 uur ds. G. Pater; Nijkerk 14.30 uur ds. F. Mulder; Nisse 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Nunspeet 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 9.30 uur ds. J. Schipper; Oostburg 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Oosterend 10.00

en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oosterland 10.00 en 18.30 uur stud. P.J. de Raaf; Oostkapelle 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Oostvoorne 19.00 uur ds. H. Brons; Opheusden 10.00 (H.A.) en 17.30 uur ds. W. Mouw; Opperdoes 18.30 uur stud. J. Beens; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 16.00 uur ds. J. Schipper; Poederroijen 14.30 uur ds. C. Hogchem; Poortugaal 19.00 uur ds. G.J. Baan; Poortvliet 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Puttershoek 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 15.00 uur (H.D.) ds. J. van Rijswijk; Rijssen-Noord 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 15.00 uur ds. S.W. Janse; Rijssen-Zuid 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenzeel 10.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Sint Annaland 14.00 uur ds. G.J. Baan; Sint Philipsland 15.00 uur stud. P.J. de Raaf; Sliedrecht 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 15.30 uur ds. A. Schreuder; Spijkenisse 18.30 uur stud. L. van der Kuil; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. B. van der Heiden; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. W. Visscher en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. S. Maljaars; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 uur ds. E. Bakker en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Veenendaal 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. H. Brons; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westzaan 15.30 uur ds. P. Mulder; Woerden 10.00 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Yerseke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; Zeist 15.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Zoetermeer 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 19.00 uur ds. D.W. Tuinier.

DINSDAG 15 OKTOBER 2019

Amersfoort 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; Barendrecht 19.30 uur ds. D. de Wit; Ede 19.30 uur ds. M. Joosse; Lisse 19.45 uur ds. G.J.N. Moens; Naaldwijk 19.45 uur ds. B. van der Heiden; Oosterland 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Oostvoorne 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Westzaan 19.30 uur ds. W. Harinck.

WOENSDAG 16 OKTOBER 2019

Barneveld-Zuid 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; Dordrecht 15.00 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag; Gorinchem (GBS-dienst) 19.30 uur ds. A. Verschuure; Gouda 19.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Herkingen 19.30 uur ds. G. van Manen; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Hoofddorp 19.45 uur ds. J.B.

Huisman; Hoogeveen 19.30 uur ds. E. Bakker; Kruijningen 19.30 uur (voor de zending) ds. H.J. Agteresch; Leerdam 19.30 uur ds. K. Boeder; Leiderdorp 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Meeuwen 19.30 uur ds. M. Karens; Melissant 19.30 uur ds. P. Mulder; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. M. Joosse; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. J. van Laar; Nunspeet 19.30 uur ds. M.H. Schot; Ooltgensplaat 19.30 uur (tijdrede) ds. G.W.S. Mulder; Opheusden 19.30 uur ds. W. Mouw; Oude-Tonge 19.30 uur ds. W. Silfhout; Poortugaal 19.30 uur (GBS-dienst) ds. M.T. Al-Chalabi; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Rijssen-West 19.30 uur ds. A. Schot; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Scherpenisse 19.30 uur (tijdrede) ds. C. Hogchem; Scherpenzeel 19.30 uur (tijdrede) ds. A.T. Huijser; Sliedrecht 14.00 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser.

DONDERDAG 17 OKTOBER 2019

Aalburg 19.30 uur ds. C. Hogchem; Bodegraven 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. A. Verschuure; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Middelburg-Zuid 19.30 uur ds. F. Mulder; Middelharnis 19.30 uur ds. J. van Laar; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. A. Schreuder; Sint Annaland 19.30 uur ds. G. Pater; Sliedrecht 13.30 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; Uddel 14.30 uur (huw.bev.) ds. W. Mouw; Veenendaal 14.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee.

VRIJDAG 18 OKTOBER 2019

De Valk-Wekerom 14.30 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Lisse 15.00 uur (huw.bev.) ds. G.J.N. Moens; Rijssen-Zuid 14.30 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Urk 15.30 uur (huw.bev.) ds. A. Schot.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 13 OKTOBER 2019

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur leesdienst en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. A. van Setten en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

BENT U BANG DAT U TE LAAT TOT CHRISTUS KOMT? DE MOORDENAAR AAN HET KRUIS KWAM OOK LAAT EN WAT ZEI CHRISTUS? 'HEDEN ZULT GIJ MET MIJ IN HET PARADIJS ZIJN.'

JOHN BUNYAN

Advertenties

*Opdat wij zouden zijn tot prijs Zijner heerlijkheid,
wij die eerst in Christus gehoopt hebben.*

Efeze 1:12

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente Apeldoorn kennisgenomen van het overlijden van zijn oud-ambtsbroeder

Harmen ten Voorde

echtgenoot van Maria Cornelia Houtman

in de leeftijd van 86 jaar.

Van 1967 tot 2004 heeft hij met de liefde van zijn hart en in alle getrouwheid de gemeente mogen dienen, de eerste vijf jaar als diaken en daarna als ouderling. De Heere gedenke zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen en zijn moeder, alsook alle andere achtergebleven betrekkingen in dit verlies en heilige deze roepstem aan onze harten.

Namens de kerkenraad, ds. R.A.M. Visser, preses
M.J. den Haan, scriba

28 september 2019

**PSALMZANGAVOND met bovenstem
HASSELT - GROTE KERK**
D.V. za. 19 okt. / 19.00 / gratis!
bovenst. groep Waddinxveen & Wouterswoude
"Psalmen rondom de Biddag" (CD-opname)
Meditatie: Ds. W. Mouw
Organist: Pieter Heykoop

**NIET-RITMISCHE PSALMZANGAVOND
MET BOVENSTEM IN DE
BOVENKERK TE KAMPEN**

Datum: vrijdag 1 november
Aanvang: 19.30 uur
Kerk open: 19.00 uur
Locatie: Bovenkerk Kampen
Adres: Koornmarkt 28
Opening/meditatie/sluiting:
Evangelist dhr. S. de Visser
(Evangelisatiepost Leeuwarden)
Orgel: Willem Wessels uit Rijssen
Collecte t.b.v.: Evangelisatiepost
Leeuwarden
Organisatie: "Bovenstemgroep Barneveld"

Van harte uitgenodigd!

Ruime vrijstaande vakantiewoning
in het Sauerland, 2 - 12 personen.
Prachtig uitzicht. Volop ruimte binnen
en buiten. Speciale 2-4 pers. prijs in het
laagseizoen. Elk seizoen een aanrader!
www.hausrobine.nl

Speciaal voor jullie...
**Psalmen zingen met onze
gehandicapte vriend(en)(innen)**
D.V. zaterdag 16 november
Rotterdam-IJsselmonde - Ger. Gem.
10.00 u. inloop met koffie
12.45 u. vertrek met een broodje
Organist: Pieter Heykoop
Leiding: ds. C. van Krimpen

Uw huwelijk en gezin veel waard? Bouw
nu het kan! Neem tijd om (samen) te
genieten en tot rust te komen.
Blijf in gesprek. Geef aandacht wat
het waard is! Elke maand retraites,
verbindende wandelingen, in een
ontspannen sfeer. Groepen: vraag naar de
mogelijkheden. Info en opgave:
www.hartelijkverbonden.nl

Begrafenisonderneming
Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl
www.begrafenisondernemingtreur.nl

Een nieuwe vloer uitkiezen?
Wij komen met vloerstalen aan huis.
DE VLOERENKONING.NL 06-19557166

 **begrafenisverzorging
Den Hollander**

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u
gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

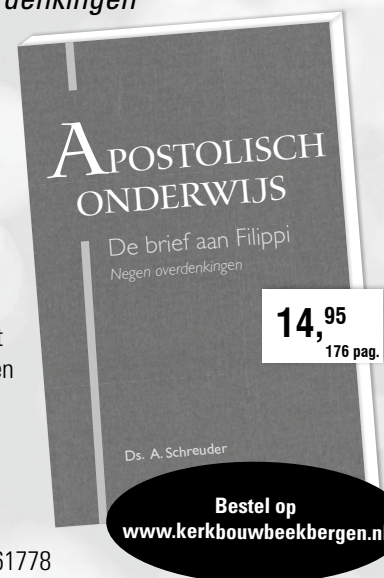
NIEUW VERSCHENEN

Apostolisch onderwijs
De brief aan Filippi – Negen overdenkingen
Ds. A. Schreuder

Paulus' brief aan de gemeente van Filippi draagt een sterk persoonlijk karakter. De negen overdenkingen in dit boek laten zien dat Paulus' onderwijs ook voor onze tijd veel te zeggen heeft.

Dit boek is verschenen ten bate van de nieuwbouw van de Geref. Gem. te Beekbergen. Wanneer u het boek bestelt via onderstaande contactgegevens komt een belangrijk deel van de opbrengst ten goede aan de kerkbouw.

De verzendkosten bedragen € 4,50.

Bestel op
www.kerkbouwbeekbergen.nl

E-mail: johan@klaasweb.nl, Tel.: 055-5061778

Themamorgen

Deputaatschap voor Israël

**D.V. zaterdag
19 oktober 2019**

Gereformeerde Gemeente Gouda
Nieuwe Gouwe Oostzijde 2b

● Aanvang: 10.00 uur
Afsluiting met **gratis lunch** om 12.30 uur

● Sprekers:
**Ds. W. Silfhout
en ds. D. de Wit**

● **Aanmelden:**
zie onze website of neem
telefonisch contact op

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL
LIDEN VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

www.dep-israel.nl - tel.: 0348 489 929

HUIZE
Winterdijk

Huize Winterdijk is een woonzorgcentrum dat huisvesting en zorg combineert en gaat uit van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Er werken ruim 140 enthousiaste medewerkers.

**Betrokken in
zorg & welzijn**

Huize Winterdijk
Winterdijk 8
2801 SJ Gouda
0182 680000
info@huizewinterdijk.nl
www.huizewinterdijk.nl

GZ-PSYCHOLOOG

VOOR 4-6 UUR PER WEEK

Wat ga je doen?

Als GZ- psycholoog heb je, naast het behandelen van cliënten, volop gelegenheid om bij te dragen aan de professionalisering en ontwikkeling van de afdeling. Daarin werk je samen met verpleegkundigen en verzorgenden IG, agogisch werkenden en huisartsen.

Wat vragen wij van je?

- BIG geregistreerde GZ-psycholoog
- Didactische vaardigheden
- Innovatief en ondernemend, resultaatgericht, team gericht, zelfstandig, stressbestendig
- Betrokken en in staat tot regievoering in multidisciplinaire context
- Klantgerichte- en dienstverlenende instelling
- Focus op kwaliteit van leven

Meer info of direct solliciteren?

Voor meer informatie bel je Lianne Dammers, manager zorg op 0182-680022.
Je sollicitatiebrief en CV kun je voor 31 oktober a.s. mailen naar HR@huizewinterdijk.nl
Per post mag ook: Huize Winterdijk, Winterdijk 8 2801SJ Gouda.

LEUGENS

"Worden er in uw omgeving ook zoveel leugens verspreid over de Heere Jezus? Ik weet hoeveel pijn dat doet. Iedere schooldag hoor ik hoe de naam van de Heere Jezus en zijn volgelingen gelasterd wordt. Vanwege mijn moslimachtergrond ben ik verplicht om islamitische lessen te volgen. Niemand mag weten dat mijn familie en ik nu christen zijn. Het is moeilijk om dit geheim met mij mee te dragen, maar ik voel mij erg bemoedigd door onze kerk. Daar leer ik de waarheid kennen en de onwaarheden die de islam verspreid herkennen. De kerk wortelt ons in het Woord, zodat we vaste grond onder onze voeten hebben in deze dreigende omgeving."

Helpt u delen in de waarheid?

IBAN NL52 INGB 0000 3074 47

o.v.v. Christelijke gemeente Jordanië

**bijzondere
noden**

handen van de kerk

GEEF VERVOLGDE CHRISTENEN TOEGANG TOT BIJBELS ONDERWIJS

Doorlopend
ruime collectie
nieuwe en
gebruikte orgels
op voorraad.

Bezoek
vrijblijvend onze
showroom.

Orgelcentrum Het Binnenveld
Friesesteeg 56, Rhenen, tel 0317-612010

www.orgelcentrum.nl

**Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl**

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

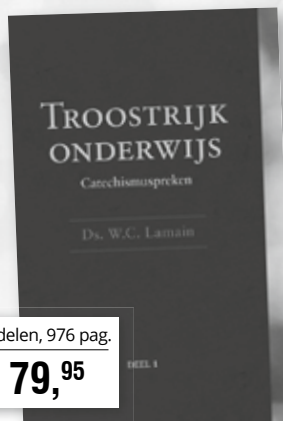
Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Troostrijk onderwijs

Catechismuspreken

Alvast te reserveren

2 delen, 976 pag.

79,95

Ds. W.C. Lamain

Ds. W.C. Lamain (1904-1984) was een predikant van de Gereformeerde Gemeenten die in brede kring geliefd was. Zijn preken en meditaties onderscheiden zich door grote aandacht voor de troost die er is in het leven met de Heere. Vandaar dat deze uitgave van de catechismuspreken de titel 'Troostrijk onderwijs' meekreeg. Omdat ds. Lamain niet de gewoonte had om bij de behandeling van de Heidelbergse Catechismus per zondag een gehele zondagsafdeling te behandelen, bevat deze uitgave ca. 85 preken.

'Troostrijk onderwijs' is verkrijgbaar vanaf 28 oktober 2019.

Reserveer nu op www.debanier.nl,
ga naar de boekhandel of bel 055-5390650.

VAN MANEN
meesterlijke interieurs

kerkbanken | kerkstoelen | kansels
bankstoffering | doopvonts | lessenaars
collectezakken | liturgieborden

www.meesterlijke-interieurs.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus Eminent
Domus Monarke
Cantilena enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkorgels

Stolk Orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbedijkse Nederhemert Hrd. Papendrecht

www.stolkorgels.nl

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **6**

Dé expert van budget tot maatwerk!

Schuifdeurkast 200 x 215 x 65 cm (bxhxd).
Normaal 1100,-

Kraakprijs! 399,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17.500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

Boekhandel
De ZONNEBLOEM

Orpstraat 164 - Scherpenzeel (gl'd)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
Johannus Monarke Content Domus Viscount Mixtuur
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavier)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

www.derooboeken.nl
Vanaf NU al uw bestellingen GRATIS verzonden (binnen Ned.)

Psychologenpraktijk Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD • angst • burn-out • depressie • faalangst • fobie • gedragsproblemen • identiteitsproblemen • lichamelijke spanningsklachten • negatief zelfbeeld • onzekerheid • opvoedingsproblemen • paniek • piekeren • PDD-NOS • relatieproblemen • slaapproblemen • somberheid • spanning • stress • syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

VOGG... AL 65 JAAR MUZIEK VOOR KERK EN HUIS

Voor kerkenraden
EXAMENCOMMISSIE
Voor advies bij de selectie en benoeming van organisten
ORGELBOUWADVIESCOMMISSIE
Bij aanschaf, bouw of onderhoud van het orgel
MODELINSTRUCTIE
Voor de aanstelling van organisten

Voor organisten en andere muzikliefhebbers
KERK & MUZIEK Ons tweemaandelijks blad
BUNDELS met Psalmbewerkingen
CURSUS Kerkelijk Orgelspel
Allerlei **ACTIVITEITEN**

Meer informatie of bladmuziek bestellen?
www.kerkenmuziek.nl of mail naar info@kerkenmuziek.nl

VOGG
VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executele en conflictbemiddeling

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E gjvanaalst@klicksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@klicksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klicksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

ELSKE WAARHEEN?

JUFFROU BAAN HEEFT ALTIJD OP-
EEN AANMERKINGEN. ALTIJD OVER EEN
VAN DE DINGEN, DIE ELSKE NU NOEMT.

Vlak voordat ze bij het huisje zijn, zegt Heleen: 'Je maakt me niet aan het lachen, hoor'. 'Tuurlijk niet', belooft Elske, maar of ze het meent?

Ze lopen om het huisje heen en Elske zegt: 'Ze zal wel buiten zitten. Het is niet te koud en niet te...'. 'Hou op, ze hoort het', fluistert Heleen.

Maar juffrouw Baan zit niet buiten. Voor de keukendeur ligt een mat en allebei vegen ze flink hun schoenen. Dan doet Elske de keukendeur open, roept: 'Volluk!' en meteen lopen ze door. Elske vindt het leuk dat dit hier zo kan. In een stad is alles heel anders.

Juffrouw Baan zit in de kamer, aan de grote tafel bij het raam. Ze zit achter de planten verscholen, dus zo konden ze haar niet zien toen ze aankwamen.

'Zo meisjes', zegt ze met haar krakerige stem, 'komen jullie de eieren brengen?' Dit hoeft ze niet te vragen, want dat doen ze elke veertien dagen. Elske zet het doosje op de tafel. 'Alstublieft, tien eieren, niet te groot en niet te klein. Precies de maat, die u wilt'.

'Zijn jullie zomaar zonder jas?' Juffrouw Baan kijkt over haar bril van Heleen naar Elske. 'Ja hoor, het is zulk lekker weer. U kunt gemakkelijk buiten zitten. Heerlijk in de zon en...'. 'Kind, hou op. Als het één dag mooi weer is, hebben jullie meteen de zomer in je hoofd. Weet je wel dat dit heel gevaarlijk weer is? Dacht je dat ik vroeger in april al in m'n jurk buiten liep? Geen denken aan. Ach, ach, wat was het toen toch een andere tijd! Juffrouw Baan schudt haar hoofd. 'Ja maar, het is nu warmer dan vroeger, dat komt door de ozonlaag!'

Dink aan God

Wanneer kun je het beste aan God denken? Als je kind bent? Jongere? Oudere? In Zuid-Afrika ging de folder 'Dink aan God' rond. We oefenen 'n bietjie Suid-Afrikaans'.

NLegkaart (puzzel) met 'n goeie boodskap' voor jong en oud over alledaagse situaties. Wie is volgens jou het meest geschikt om te 'dink aan God'? Zoek het ontbrekende (Zuid-Afrikaanse) woord en vul de letter hieronder in:
- moeg (O) - oud (N) - besig (G) - selfversekerd (E)
- jonk (Z) - laat (U) - gelukkig (K) - uitgeput (O)
- speels (O) - baie probleme (D).
Als je klaar bent heb je het antwoord (letters in volgorde).

Kleuter speel met kubusse - te ... om aan God te dink.
Seuns speel sokker op het veld - te ... om aan God te dink.
'N jong man met 'n vinnige brommer - te ... om aan God te dink.
'N Paartjie verlief - te ... om aan God te dink.
Besig om die tuin te steek - te ... om aan God te dink.
Rustende vrou - te ... om aan God te dink.
Direkteur met baie kommer - te ... om aan God te dink.
Op ouderdom siek in die bed - te ... om aan God te dink.
Begraafplaas met grafsteen - te ... om aan God te dink.

De duivel maakt jou wijs dat je te vroeg bent of te laat, te rijk of te arm, te ziek of te gezond, te slim of te dom, te slecht of te verslaafd, te jong of te oud. De Heere zegt in Zijn Woord eerlijk en eenvoudig: heden (Psalm 95), nú (2 Korinthe 6). Nu is het de welaangename tijd, nu is het de dag der zaligheid. Het lieflijk heden van ... (zoveel) oktober 2019!

'Dink aan God', vandaag!

Ds. Labee over: **Knielen**

Het knielen voor onderkoning Jozef wordt heel gewoon gevonden, terwijl we het knielen voor de belangrijke Haman afwijzen. Waarom dat verschil?

Jozef

We lezen in Gods heilig Woord over het eerbetoon aan Jozef na de uitleg van Farao's dromen. Jozef wordt onderkoning, krijgt een kostbare ring aan zijn hand, fijn-linnen kleding en een gouden halsketen. Vervolgens lezen we: 'En hij deed hem rijden op den tweeden wagen dien hij had; en zij riepen voor zijn aangezicht: Knielt. Alzo stelde hij hem over gans Egypteland' (Gen. 41:43). Over dat hebreeuwse woord, door onze Statenvertalers overgezet met 'knielt', is wel enig verschil van mening. Er wordt wel gedacht dat de lopers voor de praalwagen van Jozef hebben geroepen: 'Geef acht!' of 'Eerbied!'. Kanttekening 58 noemt ook die uitleg: 'Sommigen leggen het woord abrech (overgezet met knielt, BL) uit: tere vader. Teer vanwege zijn jonkheid, en vader vanwege zijn ambt; gelijk de heren des lands worden genoemd vaders des vaderlands'. Hoe het ook zij, we moeten al dit eerbetoon zien in het licht van de gewoonten en gebruiken in Egypte. Het is Jozef allemaal ten deel gevallen en zal hem totaal hebben overrompeld.

Als de Heilige Schrift het ons allemaal verhaalt, wil dat niet zeggen dat het vanzelfsprekend goed is of navolgenswaardig zou zijn. We behoeven al die onderscheidingen en zeker dat 'knielen' niet 'gewoon' te achten. De grote reformator Calvin (1509-1564) schrijft in zijn Bijbelcommentaar over de eerbewijzen: 'Wel moet steeds middelmatigheid worden in acht genomen, doch wijl het niet vrij stond aan Jozef, om de mate voor te schrijven, en het koninklijk

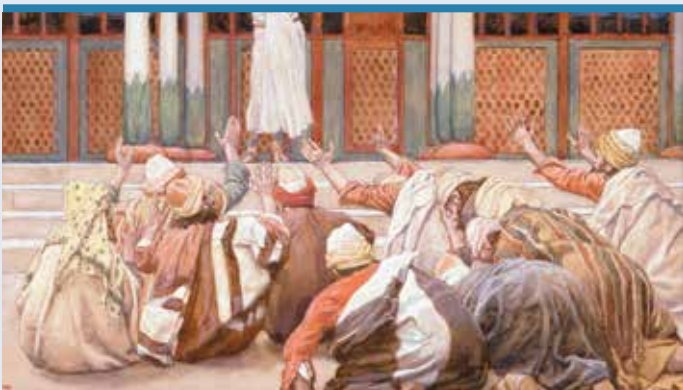
gezag hem zonder de gebruikelijke versieringen niet zou zijn toegestaan, stond het hem vrij meer aan te nemen, dan begerlijk voor hem was. Want zo aan Gods knechten de keuze wordt gelaten, is niets veiliger dan alle mogelijke weelde te vermijden. Waar het echter nodig is, zich te schikken naar de algemene gewoonte, hebben zij ijdele vertoning en alle ijdelheid te vermijden'. Nauwkeurig lezen van dit deel van Gods Woord doet ons zien, dat de verhoging van Jozef vooruitwijst op de verhoging van Christus. Hém is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Deze Heere Jezus is alle hulde waard. Het is het werk van Zijn dienstknechten - schrijft M. Henry - 'om voor Hem uit te roepen: Knielt; kust den Zoon!'

Haman

Het behoeft nauwelijks uitleg dat het met het eerbetoon aan Haman heel anders ligt. Zeker ook de machthebber over Babel had het geboden. We lezen in het Bijbelboek Esther: 'En al de knechten des konings, die in de poort des konings waren, neigden en bogen zich neder voor Haman, want de koning had alsoo van hem bevolen; maar Mórdechai neigde zich niet en boog zich niet neder' (3:2). Opnieuw laten we de kanttekeningen aan het woord: 'Hem een onbetamelijken, ongeoorloofden Perzischen eerbied bewijzende, waarin Mórdechai er een consciëntiezaak van maakte hen na te volgen. Te meer, naar sommiger gevoelen, omdat hem bekend was dat deze Haman een Amalekiet was' (nr. 5).

Eenvoudig gezegd, het is Jozef overkomen bij zijn huldiging en hij heeft er geen belang bij gehad. Maar Haman stond erop dat men altijd voor hem boog en hij wilde niet alleen die ene Jood Mórdechai doden, maar heel het verkoren Joodse volk ombrengen. In de apocriefe boeken, het aanhangsel aan het boek Esther, lezen we een getuigenis van Mórdechai: 'Heere, Gij weet het dat het noch uit minachting, noch uit hoogmoed, noch uit begeerte naar eer of roem was, dat ik mij voor de trotse Haman niet heb nedergebogen, want ik zou wel gaarne zijn voeten hebben gekust om Israëls heil er door te bewerkten, maar ik deed het omdat ik de eer des mensen niet wilde stellen boven de eer van God, niemand dan U alleen wil aanbieden' (hfdst. 13:12-14).

Achter Haman zien we Amalek, ja ten diepste het slangenzaad dat niet wil buigen voor de levende God. Maar die God regeert en zal Zijn almacht tonen.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.